

Dhr. R. Van der Stelt

Geertruidenberg, 7 juni 2018

Kenmerk : 2018.082
Onderwerp : Beoordeling landschappelijke inpassing bij mogelijke verplaatsing Vlaamse schuur Langendijksestraat 7 te Rucphen (gemeente Rucphen)

Geachte heer Van der Stelt,

Op 18 mei 2018 heeft u het Monumentenhuis Brabant verzocht een plan voor de verplaatsing van een Vlaamse schuur, de herbestemming daarvan tot woning en de landschappelijke inpassing aan de Langendijksestraat 7 te Rucphen te beoordelen. Graag hebben wij aan uw verzoek voldaan. Eerder heeft u al het advies ontvangen met betrekking tot de verplaatsing en herbestemming van de Vlaamse schuur (kenmerk 2018.081). Hieronder treft u onze bevindingen aan.

Vraagstelling

Het voorgelegde schetsplan voorziet in het verplaatsen van de Vlaamse schuur, dat onderdeel is van een historisch boerderijcomplex. Het plan omvat vervolgens een herbestemming van de Vlaamse schuur tot woning. Omdat het huidige boerenerf mogelijk in twee erven gesplitst zal worden bij verplaatsing/herbestemming van de schuur, is door Van Dun Advies B.V. een schetsontwerp gemaakt voor de landschappelijke inpassing van de Vlaamse schuur op de nieuwe voorgestelde locatie. Monumentenhuis Brabant is gevraagd uit oogpunt van cultuurhistorie het voorgelegde schetsplan voor de landschappelijke inpassing te beoordelen. Voor het advies heb ik de volgende documenten beoordeeld:

- E. de Rooij, Redengevende omschrijving langsdeelschuur Langendijksestraat 7 te Rucphen d.d. 8 april 2015;
- Van Dun Advies B.V., ontwerp Landschappelijke inpassing Langendijksestraat 7 Rucphen d.d. 3 mei 2018;
- Van Dun Advies B.V., Beplantingsplan Langendijksestraat 7 Rucphen d.d. 3 mei 2018.

Schetsplan landschappelijke inpassing

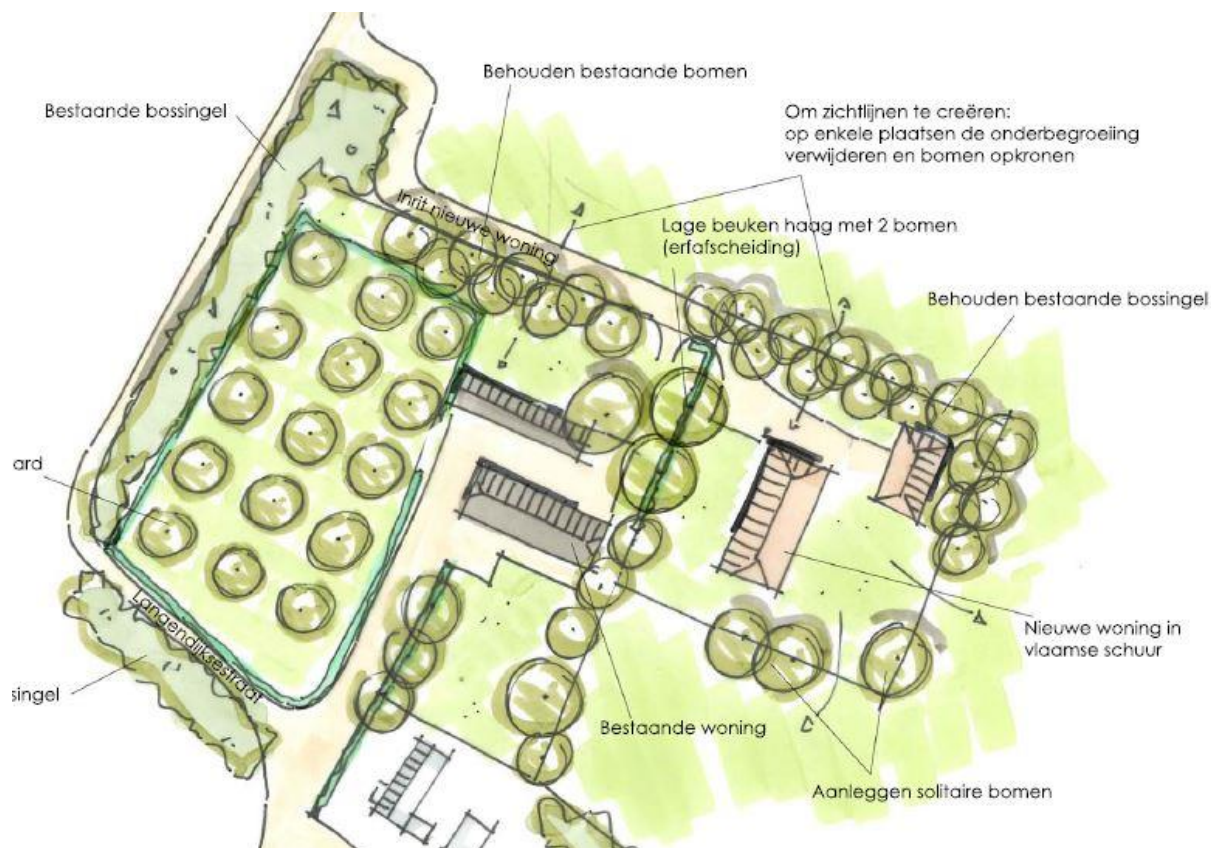
Het landschappelijk inpassingplan bestaat uit een schetsontwerp en een beplantingsplan, waarin o.a. soorten en hoogtes worden aangegeven. Het plan omvat o.a. het aanleggen van een boomgaard met een appelboom, perenboom, walnotenboom, pruimenboom, kersenboom en tamme kastanje. Daartussen kan kleinvee/hobbydieren gehouden worden. De boomgaard

wordt in het ontwerp gesitueerd op de locatie van de huidige Vlaamse schuur, van de Langendijksestraat ten zuiden tot de nieuwe inrit aan de noordzijde. Aan de zuid- en westzijde blijft de bestaande bossingel behouden. Aan de noordzijde van het erf komt een nieuwe inrit ten behoeve van de te verplaatsen Vlaamse schuur. Hiervoor wil men gebruik maken van het bestaande pad aan de noordzijde van het erf. Aan de noordzijde wordt op enkele plekken de onderbegroeiing verwijderd en de bomen opgekroond om zichtlijnen te creëren naar het achterliggende landschap. Ter hoogte van de inrit wordt verder gebruikt gemaakt van bestaande bomen ter hoogte van de bestaande boerderij en van bestaande bossingels ter hoogte van de nieuwe locatie voor de schuur. Ten zuiden-zuidoosten van de nieuwe locatie voor de Vlaamse schuur wordt een drietal solitaire lindebomen geplaatst. Om de twee nieuwe erven van elkaar te scheiden, wordt een haagbeuk voorgesteld met een hoogte van 100-150 cm met twee Hollandse lindebomen. De uitheemse beplanting in de bestaande bossingels wordt weggehaald en vervangen door inheemse beplanting.

Huidige situatie erf van het boerderijcomplex.

Ontwerp landschappelijke inpassing

Beoordeling

Het ontwerp voor de landschappelijke inpassing is met zorg tot stand gekomen met als uitgangspunt referenties naar historische boerenerven en met behoud van bestaande bossingels. Boeren waren van oudsher voor een groot deel zelfvoorzienend in hun voedselvoorziening. Een boom- en fruitgaard was dan ook een veelvoorkomend verschijnsel op boerenerven. Dit kon variëren van enkele fruitbomen tot een wat grotere boomgaard. Ook lindebomen kwamen vaak voor bij boerderijen, hoewel weliswaar in de meeste gevallen alleen direct voor het woonhuis (vaak op slechts enkele meters afstand van de gevel). Uit oogpunt van cultuurhistorie kent het landschapsplan een aantal positieve elementen. Echter de erfafscheiding tussen de bestaande boerderij en het nieuwe erf voor de te herbouwen Vlaamse schuur is uit oogpunt van cultuurhistorie in beginsel niet wenselijk. Het is aan te bevelen een eventuele groene erfscheiding zo laag mogelijk te houden, zodat dit geen visuele onderbreking vormt. De lindebomen ter hoogte van de erfafscheiding zouden op een onlogische plek komen te staan voor een boerenerv en zijn daarom niet wenselijk uit oogpunt van cultuurhistorie. Het beeld van twee afzonderlijke erven wordt in dit geval versterkt door de haakse ligging van de Vlaamse schuur ten opzichte van de boerderij en het kleine bijgebouw achter de Vlaamse schuur. Mogelijk zijn deze bezwaren weg te nemen door de

Vlaamse schuur anders te situeren. Bijvoorbeeld niet haaks, maar met de nokas evenwijdig aan de boerderij en eventueel aan de noordzijde van het erf. Het kleine bijgebouw, waarvan de functie of vormgeving niet vermeld is, zou dan haaks op de schuur en iets ten zuiden daarvan (in de lijn van de huidige situering) geplaatst kunnen worden. Dit past ook beter in de historische lijn waarop dit specifieke erf met bebouwing gegroeid is, waarbij de verschillende opstallen evenwijdig aan de boerderij gesitueerd zijn geweest.

Een andere mogelijkheid is een gezamenlijke erfinrichting, zonder directe erfscheiding waarvan het onderhoud en inrichting duurzaam gewaarborgd kan worden door bijvoorbeeld de oprichting van een vereniging van eigenaren of soortgelijke constructie.

Conclusie

Op hoofdlijnen roept het ontwerp voor de landschappelijke inpassing en beplanting slechts één groot bezwaar op, te weten de erfscheiding tussen de boerderij en de nieuwe locatie van de Vlaamse schuur in noord-zuidelijke richting. De samenhang van het gezamenlijke boeren erf wordt te sterk onderbroken in het huidige plan, waardoor de samenhang tussen Vlaamse schuur en boerderij mogelijk teveel verloren zal gaan. De wens voor een erfscheiding is begrijpelijk, maar mogelijk kan de noodzaak hiervan (deels) worden weggenomen door andere mogelijkheden te onderzoeken met betrekking tot de situering van de Vlaamse schuur met bijgebouw en een eventuele gezamenlijke erfinrichting. Als andere mogelijkheden geen oplossing bieden is een haag eventueel voorstelbaar, mits deze zo laag mogelijk gehouden wordt en geen visuele belemmering vormt.

Met vriendelijke groet,

M.A.G. de Jong, MA
Monumentenhuis Brabant